

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI**

**SAMARQAND VILOYATI XALQ TA'LIMI XODIMLARINI QAYTA
TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISH
HUDUDIIY MARKAZI**

D.A.YUNUSOVA

**ONA TILI DARSLARIDA DIDAKTIK
O'YINLARDAN FOYDALANISH**

(o'qituvchilar uchun uslubiy ko'rsatma)

Samarqand -2020

D.A.Yunusova. Ona tili darslarida didaktik o'yinlardan foydalanish. Samarqand – 2020. 20-bet

Taqrizchilar:

D.O'rinboyeva – Samarqand VXTXQTMOHM Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası professori

N. Allayorova – SamDU Sirtqi (maxsus sirtqi) bo'lim Masofali ta'lim metodikasi kafedrası dotsenti v.b.

Uzluksiz ta'lim tizimida ona tili o'qitishning zamonaviy pedagogik va axborot kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish zamonaviy metodlarsiz amalga oshmaydi. Zamonaviy metodlarning eng asosiylari sifatida quyidagi metodlar e'tirof etilgan: modulli ta'lim texnologiyasi, hamkorlikda o'qitish texnologiyasi, muammoli ta'lim texnologiyasi, interfaol metod texnologiyasi, didaktik o'yinlar texnologiyasi va sinov darslari. Bular innovatsion metodlardir. Ta'lim jarayonida didaktik o'yinlarni qo'llash vositasida o'quvchilarda faol harakat va qiziqish uyg'otiladi. Muallifning ijodiy yondoshib, turli didaktik o'yinlarning tilshunoslik bo'limlari doirasida qo'llanilganligi ishning salohiyatini oshirgan.

Umuman olganda, ushbu o'quv-uslubiy ko'rsatma ona tili va adabiyot fani o'qituvchilariga "Ona tili" darslarida mavzularini yoritishida qo'l keladi.

Samarqand VXTXQTMOHMning Ilmiy Kengashining 2020-yil 26-dekabdagi 5/4- sonli qarori bilan nashrga tavsiya etilgan.

KIRISH

Ma'lumki bugungi kunning dolzarb masalalaridan biri yosh avlodni komil inson, yuksak ma'naviyatli, vatanparvar, chuqur bilimli ijodkor va har tomonlama faol qilib tarbiyalashdir. Bu vazifalarni bajarish umumiy o'rta ta'limda asosan ona tili va adabiyot ta'limi zimmasiga yuklanadi.

O'zbekiston Respublikasining "Davlat tili haqida"gi, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunlari va "Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi"ga muvofiq "Ona tili" fanini o'qitish oldiga butunlay yangi maqsad va vazifalar qo'yilmoqda. "Ona tili" fanini o'qitishning bosh maqsadi yoshlarimizni ijodiy fikrlashga, o'z fikrini erkin va ta'sirli qilib yozma va og'zaki shaklda ifodalashga, o'zbek tili qonun-qoidalarini ongli o'zlashtirishga o'rgatish, shuningdek, ularning fikr doirasini kengaytirishga, Vatanimizga, milliy an'analarimizga, boy ma'naviyatimizga mehr-muhabbat ruhida tarbiyalashga qaratilgandir. "Bugun biz davlat va jamiyat hayotining barcha sohalarini tubdan yangilashga qaratilgan innovatsion rivojlanish yo'liga o'tmoqdamiz. Bu bejiz emas, albatta. Chunki zamon shiddat bilan rivojlanib borayotgan davrda kim yutadi? Yangi fikr, yangi g'oyaga, innovatsiyaga tayangan davlat yutadi. Innovatsiya-bu kelajak degani. Biz buyuk kelajagimizni barpo etishni bugundan boshlaydigan bo'lsak, uni aynan innovatsion g'oyalar, innovatsion yondashuv asosida boshlashimiz kerak"- degan edi Prezidentimiz Sh. M. Mirziyoyev. Farzandlarimizni mustaqil fikrleydigan, zamonaviy bilim va kasb-hunarlarini chuqur egallagan, mustahkam hayotiy pozitsiyaga ega, chinakkam vatanparvar insonlar sifatida tarbiyalash biz uchun hamisha dolzarb masala hisoblanadi.

Didaktik o'yinlar - ta'lim sifatini oshiruvchi omil

“Ona tili” fanini o'qitishning samaradorligi juda ko'p omillar bilan chambarchas bog'langan. Shubhasiz, o'quvchilarning psixologik xususiyatlari va o'quv imkoniyatlarini hisobga olish, ona tili ta'limining mazmuni va maqsadiga muvofiq keladigan topshiriqlar tizimi hamda metodlarini to'g'ri belgilash, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida pedagogik hamkorlikning o'rnatilishi, darsda ishga solinadigan vositalarning maqsadga muvofiq tanlanishi singarilarning barchasi samaradorlikni ta'minlash bilan aloqadordir.

Ana shu omillar ichida ona tili ta'limning mazmuni muhim va yetakchi omil sanaladi. Chunki samaradorlik avvalo o'quvchilarga **“Nimani o'qitish?”** masalasi bilan chambarchas bog'liq. Ona tili ta'limidan o'quvchilar egallashi lozim bo'lgan zaruriy bilimlar hamda shu bilimlarga muvofiq keladigan malaka va ko'nikmalar tizimi to'g'ri belgilansagina **“Qanday o'qitishi kerak?”** degan savolga javob topish mumkin. Demak, samaradorlik avvalo ana shu ikki omil bilan bevosita aloqadordir.

“Nimani o'qitish?” va **“Qanday o'qitish kerak?”** bir jarayonning ikki qirrasidir. Bular shu darajada bir-biri bilan bog'langanki, biri ikkinchisiz hech qanday samara ko'rsatmaydi.

Ona tili ta'limning samaradorligi, birinchidan, ta'lim mazmuni, ya'ni shu fandan o'quvchilarga beriladigan zaruriy bilim, malaka va ko'nikmalar tizimi bilan bog'liq bo'lsa, ikkinchidan, ta'lim jarayonida pedagogik texnologiyalarni joriy etish, o'quvchilarning ona tilini o'rganishga bo'lgan qiziqishi, bilish ehtiyojini yuzaga keltiradigan vositalar bilan chambarchas bog'langan.

Ona tili ta'limning samaradorligini ta'minlovchi muhim vositalardan biri o'qitish metodini to'g'ri tanlanishidir.

Didaktik o'yinlardan barcha fanlarni o'tishda foydalanish mumkin. Ona tili darslarida ham bunday o'yinlardan foydalanish yaxshi samara beradi. Ona tili ta'limining “Fonetika”, “Leksikologiya”, “Morfologiya” kabi bo'limlarida didaktik o'yinlardan foydalanish imkoniyatlari keng. Quyida tilshunoslik bo'limlariga doir didaktik o'yinlardan namunalar keltiramiz:

“Berilgan so'zlarga tovushdosh so'zlar top” o'yini. O'quvchilarga berilgan so'zlarning birinchi, ikkinchi va uchinchi tovushlarini

o'zgartirib tovushdosh so'zlar (masalan, *ko'l-kul, qul-qil, qol-hol* va h.k.) hosil qilish topshiriladi. Topshiriqni birinchi bo'lib bexato bajargan o'quvchilar o'yin g'olibi sanaladi.

“Sirli kataklarni to'ldir” o'yini. O'quvchilarga kataklarni to'ldirib, tovushdosh so'zlar hosil qilish vazifa qilib topshiriladi. Masalan, “*toy*” so'zini “*soy*” so'zigacha davom ettirish talab etiladi. Namuna: *toy, loy, moy, voy, oy, choy, yoy, soy.*

Tavsiya etilgan so'zlar:

- 1) bosh, tosh, osh, qosh, yosh, fosh;
- 2) bol, pol, tol, sol, qol, mol, hol, xol.

“So'z juftlarini davom ettir” o'yinida o'quvchilarga *san'at-sanat, tal'at-talat, qal'a-qala, ta'na-tana, ta'b-tab* singari so'zlar berilib, shunday so'z juftlari tuzishni davom ettirish va ularning ma'nosini sharhlash topshiriladi. Berilgan so'z juftlarini belgilangan miqdorga (masalan, 15-20 ta so'z juft) etkazgan o'quvchi g'olib deb topiladi. Bu o'yin o'quvchilarni guruhlariga ajratib, sinf taxtasida ham bajartirilishi mumkin. Qatordagi har bir o'quvchi doskaga chiqib, bitta so'z jufti yozadi va bo'rni ikkinchi o'quvchiga tutqazadi. O'yin shu tartibda davom ettiriladi.

“Ikkala bo'g'inida bir xil unli bo'lgan so'zlar ro'yxatini tuzing” o'yinida birinchi bo'g'inida ham, ikkinchi bo'g'inida ham bir xil unli qo'llaniladigan so'zlarni (masalan, *tutun, butun, uzun, quzg'un, burgut, uyg'un, tuyg'un, mushuk, ustun, uyg'ur, uchun, uzum, tushum* va h.k.) topish va so'zlar ro'yxatini muayyan miqdorga yetkazish topshiriladi. Belgilangan miqdorda eng ko'p so'z topa olgan o'quvchilar o'yin g'olibi sanaladi.

“Domino” o'yinini quyidagicha o'tkazish mumkin: bir o'quvchi so'z aytadi, shu so'z qaysi harf bilan tugasa, shu harf bilan boshlangan so'zni boshqa o'quvchi aytishi kerak, bu o'yin shu tarzda davom ettiriladi. Namuna: *ishla-adolatli- insofli-ilojsiz-zamindor-rostgo 'y - yilnoma - aqlli - irodali - izlanuvchanlik - kasbdosh - shaharlik - kuzgi - istiqbol.*

“Nazoratchi harf” o'yini. O'qituvchi belgilangan harf asosida o'quvchilarga so'z yozishni taklif etadi. Masalan, o'qituvchi: “*sh*” harfi birinchi turibdi, demak “*sh*” harfi so'z boshida kelishiga namunalar yozing”, - deb aytadi. Ishni bajarish uchun aniq 2-3 minut vaqt belgilanadi. O'quvchilar yozadilar: *shodlik, shahar, shovqin, shalola, sharshara, shu 'la, shuhrat, sharafl, shabnam* va h.k. Belgilangan

vaqtda ko'p so'z yozgan o'quvchi o'yin g'olibi hisoblanadi.

“Doirada berilgan harflar asosida so'z tuz” o'yini. O'quvchilarga doira ichida 6 ta harf taqdim etiladi. O'quvchilar shu harflar ishtirokida so'zlar hosil qiladilar. Belgilangan vaqtda ko'p so'z hosil qilgan o'quvchilar yoki guruh g'olib sanaladi. Bu o'yinni, ayniqsa, unli va undosh tovushlar o'rganilgandan keyin o'tkazish maqsadga muvofiq bo'ladi. Agar o'quvchilar e'tiboriga *a, u, b, f, s, t* harflari berilgan bo'lsa, ular bu harflarni qatnashtirib *asab, bu, tuz, buta, aft, saf, bas, tub* kabi so'zlar hosil qiladilar.

“Tovush juftlari bilan har bir so'zga ma'nodosh so'z top!” o'yini. Bu o'yinni tashkil etish uchun avval o'quvchilarga muayyan tovush juftli so'zlar hosil qilish (masalan, *b-p: bob-bop, t-d: tub-tup* va h.k.) topshiriladi, so'ngra bu so'zlarning har biriga ma'nodoshlar topish vazifasi yuklatiladi. O'quvchilar guruhlariga ajratilgan bo'lsa, har bir guruh muayyan so'zning barcha ma'nodoshlarini aniqlashadi.

Masalan, bob-bop: bob-bo'lim-qism;
bop- loyiq- yarashiqli- mos; tur (ot) -
dur: tur-nav; dur-marvarid-javohir.

So'zning barcha ma'nodoshlarini to'g'ri topgan o'quvchilar guruhi o'yin g'olibi sanaladi.

“So'z ustuni” o'yini. O'qituvchi sinf taxtasi (doska)ga biror so'zni yozadi va o'quvchilarga uning har bir harfi bilan boshlanuvchi so'zlar ustuni hosil qilishni taklif qiladi. O'quvchilar har to'g'ri so'z uchun belgilangan ballni oladilar, har bir xato uchun ball olib tashlanadi. Yoki bu topshiriqni kartochka tarzida mustaqil ish qilib topshirish ham mumkin, bu paytda o'quvchilar topshiriqni bajarib, o'qituvchiga topshiradilar. Vaqtning hisobga olib ma'lum minutda nechta so'z yozishni o'qituvchi bolalarga e'lon qiladi va tartibni buzmay ulardan kartochkani terib oladi, tekshirib baholaydi.

O	N	A
obod	navo	aql
ohang	nizom	asar

“Keyingi bo'g'inni top” o'yini. Berilgan bo'g'inlar ishtirokida so'z tuzish tushuntiriladi va qaysi o'quvchi ko'p so'z tuza olsa, o'yin g'olibi bo'ladi. Masalan, *bo, bu, ju, ni, lo, sa, mu...*

- 1) bola, bobo, bozor, bodom;
- 2) bo'yin, bo'ri, bo'liq, bo'zchi;

- 3) jo'ja, jo'ra, jo'xori, jo'na;
- 4) nima, nizom, nigoh, nido, nihol;
- 5) lola, loyiq, lochin, lobar, loviya, lozim;
- 6) savob, sarob, saxovat, sadoqat, sahifa...

“Talaffuzdan adashmang” o‘yini. O‘qituvchi o‘quvchilarga *h* va *x* yoki *f-p* tovushlari ishtirok etuvchi so‘zlardan aytishni topshiradi. O‘quvchilar 2 guruhga bo‘linib topshiriqni bajarishlari mumkin. Shunda kim so‘zni noto‘g‘ri aytsa o‘yindan chiqadi. Mavzu asosida so‘zni aytgan o‘quvchi shu so‘zni doskaga yozadi va imlosi bilan taqqoslanadi. Belgilangan vaqtda eng ko‘p to‘g‘ri so‘z aytgan o‘quvchi o‘yinda g‘olib hisoblanadi. Namuna:

Shoh - davlat boshlig‘i, podshoh

Shox-novda, daraxtning shoxi.

Xil-xil - saralangan, tanlangan.

Hil-hil- ezilib pishgan.

Uhladi - xafa bo‘ldi, «uh» tortdi.

Uxladi - uxlamog‘, dam olmog‘.

Hol - ahvol (hol)ni so‘radi.

Xol - odam tanasida bo‘ladigan xol.

“She‘riy parchadagi qofiyadosh so‘zlarni davom ettir” o‘yini.

Novdalarni bezab g‘unchalar,

Tongda aytdi hayot otini.

Va shabboda qurg‘ur ilk sahar

Olib ketdi gulning totini.

Ushbu she‘riy parchadagi *totini* va *otini* so‘zlari qofiyadosh so‘zlardir. O‘quvchilar shunga mos qofiyali so‘zlarni davom ettiradilar. Yoki boshqa she‘riy parchalardan shunga o‘xshashlarni topadilar.

“Nuqtalar o‘rnini so‘zlar bilan tez to‘ldir” o‘yini. O‘qituvchi o‘quvchilar hukmiga ma‘lum bir umumiste‘mol so‘zni beradi-da, shu so‘zning barcha ma‘nodoshlari o‘rniga nuqtalar qo‘yib chiqadi. O‘quvchilar nuqtalar bilan ajratilgan nechta so‘z o‘rni bo‘lsa, uni ma‘nodosh so‘zlar bilan to‘ldirishadi. Masalan, tabrikladi, ..., ..., ...; sezdi, ..., ..., ...; yorug‘, ..., ...,

Namuna: yorug‘-nurli-charog‘on-yorqin-munavvar-porloq-ravshan-nurafshon. Nuqtalar o‘rnini ma‘nodosh so‘zlar bilan to‘ldira olgan o‘quvchi yoki o‘quvchilar guruhi o‘yinda g‘olib sanaladi.

“Mazmunan qarindosh, shaklan begona” o‘yini. Bu o‘yinni tashkil etishda ham sinf o‘quvchilari guruhlariga ajratiladi. O‘yinni

boshlagan qator (guruh) muayyan mavzuda gaplar tuzishadi, ikkinchi qator mazmunni saqlagan holda soʻzlarni maʼnodoshlar bilan almashtirish orqali gap shaklini oʻzgartirishadi. Keyin oʻyinda vazifalar almashtiriladi. Oʻqituvchi har bir shakli oʻzgartirilgan gap uchun ball qoʻyib boradi va oʻyin oxirida eng koʻp ball olgan guruh gʻolib sanaladi.

“Sen qanday murojaat qilasan” oʻyini. Oʻquvchilarga berilgan murojaat soʻz birikmalari qatorini davom ettirish vazifasi yuklatiladi. Masalan, oʻqituvchi tomonidan “Mehribon tarbiyachim” soʻz birikmasi berilgan boʻlsa, oʻquvchilar bu qatorni “Moʻtabar murabbiyim”, “Muhtaram ustozim”, “Aziz oʻqituvchim”, “Hurmatli muallimjonim”, “Sevimli ustozim” kabilar bilan toʻldirishadi.

“Erkala va koyi” oʻyini. Oʻqituvchi birinchi qatordagi oʻquvchilarga ota-ona tomonidan kichik yoshdagi bolalarni erkalovchi soʻzlarni, 2-qatorga dangasa bolalarni koyishni ifodalovchi soʻzlarni roʻyxat qilishni topshiradi.

Erkalash va koyishni ifodalovchi soʻzlarni koʻp topgan guruh oʻyin gʻolibi sanaladi. Namunalar:

**dangasa, ishyoqmas. Erkalashni ifodalovchi soʻzlar:
Koyishni ifodalovchi soʻzlar:**

oppogʻim, doʻmbogʻim, toy chogʻim, uyingga bugʻdoy toʻlgurlar, koʻzmunchogʻim, bolasi tushmagur-ey, pandavaqi, boʻlma, landovur, qoʻzichogʻim, shirinim, lapashang, ovsar.

“Dominanta” (asos soʻz) oʻyini. Bu oʻyin ham sinonimlar oʻrganilgach oʻtkazilsa, oʻquvchilar uchun qiziqarli va tushunarli boʻladi. Oʻqituvchi dominanta atamasi haqida tushuncha bergach, bir necha sinonimik qatorni oʻquvchilarga yozdiradi va dominanta soʻzlarni alohida roʻyxat qilishni topshiradi. Kim xatosiz aniqlab chiqsa, shu oʻquvchi oʻyin gʻolibi boʻladi.

Berilgan soʻzlar:

- 1) sovgʻa, hadya, tortiq, armugʻon, tuhfa, inʻom;
- 2) ovoz, tovush, un, sado, sas, nido;
- 3) begona, yot, oʻzga, birov, kishi, notanish, agʻyor;
- 4) samo, koʻk, osmon, falak, gardun;
- 5) oʻtinch, iltijo, iltimos, tavallo, zor;
- 6) xoʻrak, emish, ovqat, taom, neʻmat, tamoq;
- 7) temperatura, harorat, taft, hovur;
- 8) jigarband, xesh, qarindosh, urugʻ, avlod, tugʻishgan, jigar,

jigargo'sha;

- 9) to'zon, g'ubor, chang, gard;
- 10) aqcha, yakan, pul, mullajiring;
- 11) ziyo, shu'la, nur, yog'du;
- 12) jinoyat, ayb, gunoh, yoziq;
- 13) narsa, buyum, mol, mato (matoh).

Dominanta so'zlar: sovg'a, ovoz, begona, osmon, iltimos, harorat, qarindosh, chang, pul, nur, ayb, buyum, yuz.

“Qatorlar bellashuvi” o'yinida sinf o'quvchilari uch guruhga ajratilib, 1-guruh talabalariga ma'lum bir fe'lni aytish topshiriladi.

2- va 3-guruh talabarlari esa shu aytilgan fe'lning ma'nodoshlarini topadilar va aytadilar. Masalan, 1-qator *gapirdi, bajardi, yoqtirdi, yordamlashdi, jilmaydi* kabi fe'llarni aytsalar, 2-qator *so'zladi, ado etdi, xohladi, qarashdi, kulimsiradi* kabi so'zlarni, 3-qator esa *so'yladi, bitirdi, istadi, ko'maklashdi, iljaydi* kabi uning ma'nodoshlarini topib aytishadi. Bu o'yin qatorlararo yozma tartibda ham bajarilishi mumkin: 1-qator o'quvchilari sinf doskasiga ma'lum bir fe'lni yozsalar, 2- va 3-qatorlar bu so'zlarga ma'nodoshlar topib yozishadi.

O'quvchilar nutqini badiiy bo'yoqdor fe'llar bilan boyitishda **“Ma'nosini kim chaqdi” o'yinidan** foydalansa bo'ladi. Bellashayotgan 1-qatorga frazeologik birliklar bilan almashtirish mumkin bo'lgan fe'llarni aytish, ikkinchi guruhga esa shu fe'lni frazeologik birlik bilan almashtirish topshiriladi. Masalan, *gapirmadi, og'ziga talqon soldi; quvondi - doppisini osmonga otdi; g'azablendi - tepa sochi tikka bo'ldi; o'ldi - joni uzildi; tushundi - mag'zini chaqdi; charchadi - tinka madori quridi; uxlamadi - mijja qoqmadi; qo'rqdi - yuragi dov bermadi; ajablendi - yoqasini ushladi. Keyingi bosqichda har bir frazeologik birlikmani uning ma'nodoshi bilan almashtirish ham topshirilishi mumkin. Masalan, do'ppisini osmonga otdi - boshi osmonga etdi, og'ziga talqon soldi - “lom-mim” demadi, joni uzildi - olamdan o'tdi, mijja qoqmadi - ko'zini yumadi, yuragi dov bermadi - esi chiqib ketdi, yoqasini ushladi - hayratda qoldi kabi.*

Xuddi shu o'yin teskari holatda bajarilishi mumkin. 1-qator frazeologik birliklarni aytsa, 2- va 3-qatorlar shu iborani so'z bilan almashtirishadi. Masalan, *“lom-mim” demadi, og'iz ochmad, gapirmadi, indamadi* kabi.

“Teskari ma'nosini top” o'yini. Bellashayotgan qatorlarga *kelmoq, yurmoq, ichmoq, kulmoq, maqtamoq, uyg'onmoq, bermoq,*

ketmoq soʻzlari beriladi. Har bir guruh shu berilgan soʻzlardan qarama-qarshi maʼnolari (masalan, *kelmoq-ketmoq, yurmoq-oʻtirmoq, echmoq-bogʻlamoq, kulmoq-yigʻlamoq, maqta- moq-qargʻamoq, uygʻonmoq-uxlamoq*) topishadi. Berilgan soʻzlar- ning barchasiga qarama-qarshi maʼnoli soʻz topib, ularning har birini yana maʼnodoshlari bilan almashtira olgan guruh gʻolib sanaladi.

“Tasdiqmi yoki inkormi” oʻyini. Bu oʻyinda oʻqituvchi oʻquvchilarga mustaqil tarzda harakatning tasdigʻi yoki inkorini bildiruvchi feʼllar yozishni topshiradi. Sinf ikki guruhga ajratilib, 1-guruhdagilar boʻlishli, 2-guruhdagilar boʻlishsiz shakldagi feʼllarni yozadilar. Belgilangan vaqtda mavzuga mos eng koʻp namuna yozib, ularning maʼnodoshlarini topa olgan guruh oʻyin gʻolibi boʻladi.

“Koʻmakchi feʼl koʻmaklashdi, Feʼl ogʻasi bardamlashdi” oʻyini. Bu oʻyinda oʻqituvchi feʼllar majmuasini doskaga yozadi: boshla, yot, tur, yur, oʻtir, boʻl, ber, qol, sol, bor, tashla, tut, oʻt, yot, qara, bogʻ, yoz. Namuna: ayta boshladi, kuylab yuribdi, oʻqib qara, yoza ber, kelib qoldi, qarab turadi, tuzata boshladi, oʻylab koʻradi, oshib tushgan, mixlab qoʻygandek, egilib qoldi, tushunib yetmagan, yonib bitgan, oʻqib chiqqan.

Belgilangan vaqtda topshiriqni bajarib, “Feʼl ogʻa”ga yordamlashgan oʻquvchilar oʻyin gʻolibi boʻladi.

“Bor ekanda yoʻq ekan, och ekanda toʻq ekan” oʻyini. Bu oʻyinda sinf ikki guruhga ajratiladi va 1-guruhga toʻliqsiz feʼllarni shaxslar boʻyicha oʻzgartirish, 2-guruhga esa ularning boshqa soʻzlar bilan birikishiga oid namunalar yozish topshiriladi. Keyin topshiriq turi guruhlararo almashtiriladi. Belgilangan vaqtda topshiriqni toʻgʻri bajargan guruh ertak aytish huquqini (yoki oʻqituvchidan eshitishni) qoʻlga kiritadi. Chunki oʻyinning nomi shunga muvofiq qoʻyilgan va ertak eshitiladi (imkoniyat darajasida). Shu matndagi toʻliqsiz feʼllar topiladi va izohlanadi. Namuna:

1-guruh: xabardor ekanman, xabardor ekansan, xabardor edi, bilgan edim, bilgan eding, bilar emishman, bilar emishsan, bilar emish.

2-guruh: bogʻ edi, uzoq edi, katta edi, goʻzal ekan, shirin ekan, kelgan ekan, olgan emish, achchiq emish, yomon emish.

“Toʻgʻrisini tanlang” oʻyini. Bu oʻyinda oʻquvchilarga feʼllar majmuasi beriladi va ulardan -v, -uv qoʻshimchalari yordamida harakat nomlari hosil qilish topshiriladi. Oʻquvchilar yozadilar: *yoz-yozuv, oʻqi-oʻquv, ishla- ishlov, soʻra-soʻroq, tanla-tanlov, qara-qarov,*

o'yla-o'ylov kabi so'zlar ishtirok etgan matnlar tuzish topshirilishi mumkin.

“E harfi qayga ketdi? Fe'lga mehmonga ketdi” o'yini. Bu o'yin birinchi marotaba o'tkazilganda o'qituvchi o'quvchilarga to'liqsiz fe'ldagi birinchi tovush (e) turg'un emasligi, u ma'lum fonetik sharoitlarda tushib qolishi mumkinligi haqida izoh beradi: *ishlar edi-ishlardi, kelar ekan-kelarkan* kabi. So'ngra tavsiya etilgan gaplardagi to'liqsiz fe'llarni alohida yozishni topshiradi. Belgilangan vaqtda topshiriqni to'g'ri bajargan o'quvchilar o'yin g'olibi sanaladilar.

“Sehrli binokl” o'yini. Bu o'yinda o'qituvchi va o'quvchilar aniq va mavhum otlar haqida suhbatlashganda o'qituvchi ularga mavhum otlarni ko'rib, ushlab yoki o'lchab bo'lmasligi haqida gapiradi. Shunda o'quvchilar shu so'zlarni sehrli binoklda ko'rsak qani edi, deyishadi. O'qituvchi ularga: “Marhamat, qani kim sehrli binokl orqali qancha mavhum otni ko'rar ekan?”, -deydi. Mavhum otlardan eng ko'p yozgan, ya'ni uni sehrli binokl orqali bilib olgan o'quvchilar o'yin g'olibi bo'ladi. Shunday qilib, o'quvchilar “Sehrli qalpoqcha”, “Sehrli tayoqcha” kabi ertaklarga qiziqqandek “Sehrli binokl”ga ham qiziqish bilan qaraydilar va mavhum otlardan namunalar yozadilar.

“Qo'yilgan savollarga to'g'ri javob top” o'yini. O'zbekiston qaysi mamlakatlar bilan chegaradosh? O'zbekistondagi qaysi shaharlarning nomlarini bilasiz? O'zbekistonning qaysi shaharlari tarixiy obidalarga boy? O'zbekistonda qanday mahsulotlar ishlab chiqariladi? O'zbekistonning qaysi mevalari olamga mashhur? kabi savollarga to'g'ri javob bergan o'quvchilar bellashuv g'olibi bo'ladi.

“Qaysi, qanday yoziladi?” o'yini. Bu o'yinda o'qituvchi ko'chma doskadagi gapni o'quvchilarga o'qib beradi va qaysi gapda qo'shtirnoq qo'llanishini so'raydi, o'quvchilarga shu gaplarni imlo qoidasiga asosan yozish topshiriladi. Tavsiya etiladigan gaplar:

1. Tohir va Zuhra ertagini o'qib chiqdim. Tohir va Zuhra egizaklarga qo'yiladigan ism ekanligini bilib oldim.

2. Dilorom kompyuterda test topshirmoqda. Dilorom magazinidan bayram sovg'asini xarid qilishingiz mumkin.

3. Mehrigiyo she'r o'qiganda hamma hayratda qoldi. Mehrigiyo kichik korxonasi xonadonlarimizga gaz quvurlarini keltirib o'rnatmoqda.

Ushbu gaplardagi atoqli otlarga qo'shtirnoqni to'g'ri qo'yib, imlosini izohlagan o'quvchi o'yin g'olibi sanaladi. Bu mavzuni

o'rganishda o'quvchilar o'zlari yashab turgan mintaqadagi joy nomlarini izohlashga doir o'yinlardan ham foydalanishlari mumkin.

“So'zni o'z uyasiga joylashtir” o'yini. O'qituvchi o'quvchilarga shaxs otlari, kasb-hunar otlari, o'rin-joy nomlari kabilarni ifodalovchi ishlovchi, o'quvchi, o'qituvchi, maktabdosh, temirchilik, o'tloq, qumloq, oshxona, ishxona kabi so'zlarni aytib turadi. O'quvchilar bu so'zlarning shaxs otlari, kasb-hunar otlari, o'rin-joy nomlari kabi uyalarga ajratib yozadilar. So'zlarni o'z uyasiga to'g'ri joylashtirgan o'quvchi yoki o'quvchilar guruhi o'yin g'olibi sanaladi.

Berilgan qo'shimchalar yordamida (masalan, *-shunos, -chilik, -dosh* va h.k.) kim ko'p so'z hosil qiladi. O'quvchilarga bir yoki ikki daqiqa vaqt beriladi-da, berilgan qo'shimcha yordamida so'zlar hosil qilish topshiriladi. Belgilangan vaqtda belgilangan miqdorda so'z hosil qila olgan o'quvchilar o'yin g'olibi hisoblanadi.

“O'rmonda va hovlida” o'yini. O'qituvchi o'yin haqida o'quvchilarga izoh beradi: o'rmonda yashaydigan yovvoyi hayvonlar va hovlida yashaydigan uy hayvonlari nomlarini toping, hamda ularni ikki ustunga alohida ajratib yozib chiqing. O'quvchilar yozadilar:

O'rmonda	Hovlida
bo'ri	qo'y
tulki	ot
sher	sigir
ayiq	echki

Qaysi o'quvchi yoki o'quvchilar guruhi belgilangan vaqtda ko'p hayvon nomini yozsa, o'yin g'olibi sanaladi.

“Nima yaxshi-yu, nima yomon o'yini”. “Baholash sifatleri” mavzusi o'rganilayotganida o'qituvchi o'quvchilarga shunga oid bir necha sifat aytadi (masalan, *go'zal-xunuk, aqlli-aqlsiz, odobli-beodob*) kabi. Shunday sifatlar lug'atini tuzish topshiriladi va vaqt ajratiladi. Talab etilgan vaqtda eng ko'p baholash sifatlarini yozgan o'quvchi o'yin g'olibi sanaladi. Shundan so'ng o'quvchilarning mavzu yuzasidan fikr-mulohazalari tinglanishi ham mumkin. Chunki shunga muvofiq tarzda ularning qiziqishlari va qarashlari ham o'rganiladi.

“Qanday-qanaqa?” o'yini. Bu o'yinda o'qituvchi o'quvchilar diqqatini bir predmetning barcha belgilarini aniqlashga qaratadi. Ya'ni, palto, sumka, kuz, koptok, soch, kitob kabilarning turli belgilarini aniqlashni topshiradi. Namuna: *palto - oq, havo rang, ko'k,*

uzun, kalta, yangi, qishki, engil; sumka - yangi, qora, oq, kichik, qizil, dumaloq; ko'z - moviy, qora, sarg'ish; soch - uzun, qisqa, yaltiroq, xushbo'y, qora, oq, malla; kitob - qalin, qiziqarli, katta, kichik, mazmunli, yangi. Narsalarning hamma belgilarini topa olgan o'quvchi yoki o'quvchilar guruhi o'yin g'olibi bo'ladi.

“Olqish olgan omondir, qarg'ish olgan yomondir” o'yini. Bu o'yin talabiga ko'ra, o'quvchilar insondagi yaxshi va yomon xususiyatlarni aniqlashlari, qanday kishilar olqishga sazovor, qanday odamlar qarg'ishga uchrashi haqida fikr bildirishlari mumkin.

Kimlar olqish oladi: vijdonli, sofdil, to'g'ri, halol, mehnatsevar, g'ayratli, ishbilarmon, farosatli, aqlli, zehnli, shirinsuxan, xushmuomala, kamtar, bilimli, bilimdon, oqil, dono...

Kimlar qarg'ish oladi: yolg'onchi, aldoqchi, kazzob, va'daboz, bevafo, ayyor, hiylagar, mug'ombir, makkor, befahm, befarosat, betamiz, dangasa, yalqov, ishyoqmasalan, tanbal, soyaparvar...

“Belgining kuchliligini bilamizmi?” o'yini. Bu o'yinda o'qituvchi sifatlar to'plamini o'quvchilarga tavsiya etadi va shulardan orttirma darajadagi sifatlar yasashni izohlaydi. Topshiriqni o'quvchilar ikki guruhga bo'linib, musobaqa tarzida bajarishadi va ma'lum belgining ma'lum bir holatdan pastroq yoki kuchliroq ekanligini sharhlaydi.

Namuna: tim qora, to 'q qizil, qip-qizil, liq to 'la, jiqqa ho 'l, to 'q pushti, bag'oyat go'zal, nihoyatda chiroyli, eng baland, juda o'tkir, g 'oyatda maftunkor, o 'ta badiiy, yam-yashil, ko 'm-ko 'k, oppoq, behad minnatdor va h.k.

“Taqqoslashni bilasizmi?” o'yini. Bu o'yinda o'qituvchi bir qancha sifatlarni doskaga yozadi va qiyoslash orqali ulardagi ma'no tushunchalarning farqlarini izohlashni topshiradi. O'quvchilar berilgan sifatlardan qiyosiy va orttirma darajadagi so'zlar hosil qiladilar. Topshiriqni o'z vaqtida to'g'ri hal eta olgan o'quvchilar o'yin g'olibi bo'ladilar.

Namuna: sharin - shirinroq - juda shirin; yashil - yam-yashil; katta - kattaroq - eng katta; qizil - qizilroq - qip-qizil; uzoq - uzoqroq - eng uzoq; yaqin - yaqinroq - eng yaqin; muhim - muhimroq - o'ta muhim; ayyor - ayyorroq - nihoyatda ayyor.

“Juftini tanlang” o'yini. Bu o'yinda o'qituvchi juft sifatlarning 1-qismini aytib boraveradi, o'quvchilar esa uning har ikkala qismini daftarlariga yozib boradi, berilgan sifatlarning juftini to'g'ri yozgan

o'quvchilar o'yin g'olibi sanaladilar.

Namuna: mayda-chuyda, turli-tuman, yaxshi-yomon, past- baland, uzoq-yaqin, egri-bugri, shirin-achchiq, chaqqon-dangasa, oq-qora, qorong'i-oydin...

“So‘zlar guldastasini tuzing” o‘yini. Bu o‘yinda o‘qituvchi sifatlardan namunalar keltiradi va ularning sinonimlarini topish orqali so‘zlar guldastasini yasashni topshiradi. *Namuna: sara - sarxil - asil - mumtoz; qadrli - aziz - qadrdon - qimmatli; bepoyon - poyonsiz - cheksiz; loyiq - munosib-muvofiq - mos - monand.*

“So‘zlar bo‘yog‘ini aniqlang” o‘yini. O‘qituvchi sifat sinonimlar majmuasini doskaga yozadi, ularni oddiy va badiiy bo‘yoqdor so‘zlarga ajratib yozish uchun sinfni ikki guruhga ajratadi. Belgilangan vaqtda topshiriqni to‘g‘ri bajargan guruh g‘olib bo‘ladi.

Berilgan so‘zlar: beg‘ubor, toza, sof, musaffo; yorug‘, nurli, charog‘on, yorqin, munavvar, porloq, ravshan, nurafshon; inoq, ahil, totuv, ittifoq; sezgir, ziyrak, tuyg‘un, hushyor, sergak, tiyrak; saxiy, himmatli, saxovatli, hotam, tanti; botir, jasur, dovyurak, qo‘rqamasalan, shijoatli, mard, yovqur.

Oddiy bo‘yoqli so‘zlar: toza, yorug‘, inoq, sezgir, saxiy, botir.

Badiiy bo‘yoqli so‘zlar: musaffo, munavvar, totuv, tuyg‘un, hotam, dovyurak.

“Chiziqchani yashirib qo‘ygin” o‘yini. Bu o‘yinda o‘qituvchi juft sifatlarni to‘plamini o‘quvchilarga havola etadi va ularning -u, -yu orqali bog‘lanishi qanday bo‘lishini ko‘rsatuvchi namunalar ro‘yxati tuzishni topshiradi.

Namuna: past-u baland, katta-yu kichik, yakka-yu yagona, yaxshi-yu yomon, novcha-yu pakana, oq-u qora, semiz-u oriq, shirin-u achchiq.

“Chiziqcha qani?” o‘yinida o‘qituvchi o‘quvchilarga quyidagi so‘zlarni taqdim etadi: *katta katta, ola chipor, och sariq, havo rang, kul rang, qing‘ir qiyshiq, xush chaqchaq, katta kichik, mehmon do‘st, yam yashil, tim qora, qip qizil, xush ro‘y.* So‘zlar bir marotaba o‘qitiladi va qaysi sifatlarni yozishda chiziqcha qo‘yilishini aniqlash o‘zaro musobaqa tarzida uyushtiriladi, g‘oliblar aniqlanib rag‘batlantiriladi.

“Qo‘shimchani mos qo‘ying” o‘yini. Bu o‘yinda sinf ikki guruhga ajratiladi. O‘qituvchi sifatlarni aytadi. 1-guruh uning ozaytirma darajasini hosil qiluvchi qo‘shimchani bittasi qo‘llangan so‘zni aytsa, ikkinchi guruh shu qo‘shimchani sinonimi yordamida hosil bo‘lgan so‘zni aytadi. *Namuna: 1-guruh aytgan so‘z-oq, sariq, ko‘k, 2-*

guruh aytgan so‘z – oqish, sarg‘ish, ko‘kimtir.

“Qanday sonni qo‘yamiz?” o‘yini. Bu o‘yinda so‘z birikmalaridagi nuqtalar o‘rnini son bilan to‘ldirish topshiriladi va belgilangan vaqtda uni to‘g‘ri bajargan o‘quvchilar guruhi g‘olib sanaladilar. Tavsiya etilgan so‘z birikmalari: ... *o‘quvchi, ... maktab, ... daraxt, ... xona, ...tramvay, ... ko‘cha, ... un, ... beda, ... tuproq.*

Namuna: 3 ta o‘rdak, 1-maktab, 4 ta daraxt, 12-xona, 11-tramvay, 1-ko‘cha, bir qop un, bir bog‘ beda, bir siqim tuproq.

“Jamlovchimi, taqsim sonmi? Bu qiyinmi, yo osonmi” o‘yini. Bu o‘yinda o‘qituvchi tavsiya etgan sonlarni sinf o‘quvchilari ikki guruhga bo‘linib, jamlovchi va taqsim songa ajratib yozadilar.

Berilgan so‘zlar: ikkitadan, ikkovi, beshtadan, uchalasi, beshovlon, to‘rtalasi, to‘rtovlon, ikkalasi, to‘rttadan, ettovi, oltovi, sakkiztadan. Belgilangan vaqtda topshiriqni to‘g‘ri bajargan guruh o‘yin g‘olibi sanaladi.

“Tub ravishmi - yasamami?” o‘yini. Bu o‘yinda o‘qituvchi ravishlar guruhini doskaga tushiradi. Sinf o‘zaro musobaqalashuvchi 2 guruhga ajratiladi va 1-guruh tub ravishlarni, 2-guruh esa yasama ravishlarni ko‘chirib yozishlari topshiriladi. Berilgan so‘zlar: do‘stona, kopincha, asta, kecha, qadrdonlarcha, eskichasiga, to‘satdan, bir oz, ertalab, narida, sekin, xiyol, bultur.

“O‘xshashini toping” o‘yini orqali 1-guruh o‘quvchilariga *-lay, -ligicha*, 2-guruh o‘quvchilariga *-ona, -larcha* qo‘shimchali ravishlarni yozishlari topshiriladi. Bellashuvda ravishlar va ularning sinonimlarini to‘g‘ri yozgan guruh g‘olib bo‘ladi.

Namuna: 1) butunlay, butunligicha, tiriklay, tirikligicha;

2) qahramonona, qahramonlarcha, mardona, mardlarcha.

“Darajami, miqdormi? Buni bilganlar bormi?” o‘yini. Bu o‘yinda o‘qituvchi sinfni ikki guruhga ajratadi va ish-harakatning daraja-miqdorini, belgining darajasini, narsa-buyumning noaniq miqdorini bildirib, *qancha? qay darajada?* so‘roqlariga javob bo‘lgan so‘zlar ro‘yxatini o‘zaro musobaqalashib tuzib chiqishni topshiradi. Bellashuvda belgilangan vaqtda shu so‘roqlarga javob bo‘lgan ravishlardan ko‘p namuna yoza olgan o‘quvchilar guruhi g‘olib bo‘ladi.

Namuna: bir oz, picha, qittak, sal, xiyol, soatlab, oylab, yana, tag‘in, metr lab, chamalab, qancha, ozmuncha, mumkin qadar, aslo, sira, qisman.

“Juftmi yoki takrormi?” o‘yini. Bu o‘yinda sinf o‘quvchilari ikki

guruhga ajratiladi. Berilgan ravishlardan juftlarini 1-guruhga, takroriy ravishlarni 2-guruhga alohida ro'yxat qilish va ro'yxatni davom ettirish topshiriladi. Berilgan so'zlar: *asta-sekin, mo'l-ko'l, nari-beri, sira-sira, zinhor-zinhor, qayta-qayta, unda-bunda.*

“Kovushim, kangla qushim. Yo'rg'alaydi juft ravishim” o'yini. Bu o'yinda sinf o'quvchilari partalararo kuch sinashishlari mumkin. O'qituvchi she'riy hazillar orqali kovushning juftligi haqida o'quvchilar bilan fikrlashadi va juft ravishlar ham ikki so'zdan iboratligini uqtiradi. Shundan so'ng ravishlar majmuasini tavsiya etadi. Qaysi guruh shular orasidan juft ravishlarni tezda aniqlab yozsa, o'yinda g'olib bo'ladi. So'zlar: *ochiq, oydin, eson, omon, qishin, yonma yon, boshdan oyoq, yozin, sekin, ochiq, asta, to'kin.*

Namuna: ochiq-oydin, qishin-yozin, eson-omon.

“Taq-taq etdi, o'zi yo'q, Yalt-yalt etdi, izi yo'q” o'yini. Bu o'yinda sinf o'quvchilari ikki guruhga ajratiladi va 1-guruhga tovushga taqlid so'zlarning, 2-guruhga tasvirga taqlid so'zlarning ro'yxatini tuzish topshiriladi. Bellashuvda o'yin-topshiriqni to'g'ri bajargan guruh yengib chiqadi.

Namuna: 1-guruh: taq-tuq, gumbur-gumbur, viz-viz, shov-shuv, shaqir-shuqur, tiq-tiq; 2-guruh: yalt-yult, jimir-jimir, yarq-yarq, milt-milt.

“Telefonda gaplashdimmi, telefon orqali gaplashdimmi?” o'yini. Bu o'yinning sharti ko'makchilar bilan qo'llaniladigan birikmalarni alohida guruhlarga ajratib, bu guruhlarni mustaqil davom ettirishdan iborat.

“Tushirilgan ko'makchini o'rniga qo'y” o'yini. Bu o'yin sharti 1-qatordagi o'quvchilardan ko'makchi tushirib qoldirilgan gaplar aytishni, 2-qatordagilardan esa zarur ko'makchilarni qo'yib gaplarni to'ldirishni talab etadi. Namuna:

1-qator
O'quvchilar maktab ... ketdilar.
Muhandis bo'lish ... o'qish kerak.
Bolalar poliz ... yo'l oldilar.

2-qator
O'quvchilar maktab **tomon** ketdilar.
Muhandis bo'lish **uchun** o'qish kerak.
Bolalar poliz **sari** yo'l oldilar.

Birinchi qator 3-4 ta gap aytgach, ikkinchi qator bilan ularning vazifasi almashtiriladi.

“Ko‘makchini boshqargan so‘z” o‘yini. Bu o‘yin shartiga muvofiq ma‘lum bir guruh ko‘makchilar ishtirok etgan gaplarni aytib turishadi, 2-guruh esa shu gaplardagi ko‘makchi va unga bog‘langan so‘znigina ajratib yozishadi. Namuna:

1-guruh

Shundan beri otam bilan turaman.

Rahima darsni puxta tayyorlagani uchun “5 ” baho oldi.

Respublikamizda bug‘doy maydonlari yil sayin ko‘paytirilmoqda.

2-guruh

otam bilan

tayyorlagani uchun

yil sayin

Ko‘makchilarni ro‘yxat qilish, gap tarkibidagi ko‘makchilarni u bog‘langan so‘z bilan ko‘chirish kabi ishlar ko‘makchilarning ma‘nosi, vazifasi va imlosi ustida ishlash bilan chambarchas uyg‘unlikda amalga oshiriladi.

O‘quvchini ta‘lim jarayonining subyektiga aylantirishda didaktik o‘yinlar hal qiluvchi omillar sanaladi. Ona tilidan tashkil etiladigan didaktik o‘yinlar o‘quvchini izlanishga, ijodiy faoliyat ko‘rsatishga, o‘rganilayotgan til hodisalarining mohiyatini aniqlab, hukm va xulosalar chiqarishga undaydi. Didaktik o‘yinlar har bir o‘quvchiga o‘zini namoyish etish, o‘z fikr – mulohazalarini himoya qilish, topshiriqni shavqu - zavq bilan bajarish imkoniyatini beradi. Har bir shaxsda tarbiyalanishi zarur bo‘lgan ijobiy sifatlar: tezkorlik, sezgirlik, topqirlik, xushyorlik, qat‘iyatlik, bilimdonlik, mustaqillik, tadbirkorlik, ijodkorlik kabilar ko‘pincha didaktik o‘yinlar orqali tarkib toptiriladi.

Ona tilidan tashkil etiladigan didaktik o‘yinlar oldin egallangan bilimlarni faqat xotirada tiklashni va uni takrorlashni, shu egallangan bilimlarni qisman yangi sharoitda (notanish sharoitda) qo‘llashni va tomomila yangi sharoitda qo‘llashni talab etishi mumkin.

Dars mashg‘ulotlarida faqat bir xildagi o‘yin - topshiriqlar bilan cheklanib qolmay, balki ko‘proq ijodiylikka undovchi o‘yin – topshiriqlarga e‘tiborni kuchaytirishga to‘g‘ri keladi. Zero, o‘quvchilarni fikrlashga, o‘ylashga, matn yaratishga o‘rgatmasak, hozirgi zamon darsiga qo‘yilgan muhim talab shaxsning rivojlanishiga erishib bo‘lmaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Bobomurodova A. Ona tili ta'limi jarayonida o'yin-topshiriqlardan foydalanish. Toshkent, «Musiqqa», 2008, 18-25-betlar.
2. Mahmudov N., Nurmonov A., Sobirov A. Ona tili. 5-sinf uchun darslik. Toshkent, «Ma'naviyat», 2020.
3. Mahmudov N., Nurmonov A., Sobirov A., Nabiyeva D. Ona tili. 6-sinf uchun darslik. Toshkent, «Tasvir», 2017, 176.
4. Mahmudov N., Nurmonov A., Sobirov A., Nabiyeva D., Mirzaahmedov A. Ona tili. 7-sinf uchun darslik. Toshkent, «Ma'naviyat», 2017, 128.
5. Mirzaqulov T. Grammatikani o'qitishning lingvistik asoslari. Toshkent, «O'qituvchi», 1994.
6. Ne'matov H., G'ulomov A., Ziyodova T. O'quvchilarning so'z boyligini oshirish. Toshkent, 1997.
7. Ne'matov H., G'ulomov A. Fonetikaning nutq o'stirishdagi roli. «Til va adabiyot ta'limi», 1994, 2 - 3-qo'shma soni.
8. Nurmonov A., Rasulov R. O'zbek tili jadvallarda. Toshkent, «O'qituvchi», 1993.
9. To'xliyev B., Shamsiyeva M., Ziyodova T. O'zbek tili o'qitish metodikasi. Toshkent, «O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg'armasi», 2006.
10. G'ulomov A., Ne'matov H. Ona tili ta'limi mazmuni. Toshkent, «O'qituvchi», 1995.
11. G'ulomov A., Qobilova B. Nutq o'stirish mashg'ulotlari. Toshkent, «O'qituvchi», 1995.
12. G'ulomov A., Qodirov M., Ernazarova M., Bobomurodova A., Alavutdinova N., Karimjonova V. Ona tili o'qitish metodikasi. Toshkent, «Fan va texnologiya» nashriyoti, 2012.

Mundarija

Kirish	3
Didaktik o‘yinlar - ta‘lim sifatini oshiruvchi omi	4
Foydalanilgan adabiyotlar	18

D.A.YUNUSOVA

**ONA TILI DARSLARIDA DIDAKTIK
O'YINLARDAN FOYDALANISH**

(o'qituvchilar uchun uslubiy ko'rsatma)

Texnik muharrir *Abdullayev F.*

Terishga berildi: 10.01.2021 y.
Bosishga ruxsat berildi: 13.01.2021 y
Ofset bosma qog'ozi. Qog'oz bichimi 60x84 ^{1/16}.
«Cambria» garniturasini. Ofset bosma usuli.
1,25 bosma taboq Adadi: 50 nusxa. Buyurtma №46/20

Samarqand viloyati Samarqand viloyat xalq ta'limi xodimlarini qayta tayyorlash
va ularning malakasini oshirish hududiy markazi bosmaxonasida chop etildi.

Samarqand shahar, Obidinov ko'chasi 7-uy.